

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ปี ๒๕๖๓

องค์การบริหารสวนตำบลลี้ซำ อำเภอนือคลอง จังหวัดกระบี่

ตามที่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) ได้สร้างกลไกความตระหนักให้หน่วยงานภาครัฐมีการดำเนินงานอย่าง โปร่งใส และมีคุณธรรม โดยใช้ชื่อว่า การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าการดำเนินงานขององค์กรจะปราศจากการทุจริตในทุกรูปแบบหรือหากมีการกระทำทุจริตเกิดขึ้น องค์กรก็สามารถรับทราบและตอบโต้ได้อย่างทันท่วงที รวมถึงส่งเสริมการพัฒนาและปรับปรุงมาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริตให้เหมาะสมและสอดคล้องตามสภาพแวดล้อม

ดังนั้น องค์การบริหารสวนตำบลลี้ซำ จึงได้จัดทำ การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ตามนโยบาย และแนวปฏิบัติขององค์การบริหารสวนตำบลลี้ซำ

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้การประเมินความเสี่ยงการทุจริต มีความสอดคล้องกับนโยบายความขัดแย้งทางผลประโยชน์ขององค์การบริหารสวนตำบลลี้ซำ และเป็นไปตามแนวทางการประเมินความเสี่ยงทุจริตของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.)
๒. เพื่อบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ ไม่ส่งผลการบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์การบริหารสวนตำบลลี้ซำ และความเชื่อมั่นของภูมิสังคมสวนเสีย
๓. เพื่อพัฒนาและปรับปรุงมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต โดยมีการติดตามประเมินผลและรายงานต่อผู้บริหารอย่างสม่ำเสมอ
๔. เพื่อส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่เกิดความตระหนัก และให้ความสำคัญต่อการบริหารความเสี่ยงการทุจริต และรวมสร้างวัฒนธรรมที่ดีในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันในทุกรูปแบบและหลีกเลี่ยงการกระทำที่ก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์

คำจำกัดความ

การทุจริต หมายถึง การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติในตำแหน่งหน้าที่ หรือการใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบในทุกรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นการให้หรือรับสินบน การนำเสนอ หรือการให้คำมั่นว่าจะให้ การขอหรือการเรียกร้อง ทั้งที่เป็นทรัพย์สินหรือผลประโยชน์อื่นใด ที่เป็นการขัดต่อศีลธรรม จริยธรรม และกฎหมาย กฎ ระเบียบ นโยบาย ต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือบุคคลอื่นใดที่ดำเนินธุรกิจกับองค์กร เพื่อให้ได้มาซึ่งประโยชน์อันมิควรได้ต่อทั้งองค์กร ตนเอง หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง

สินบน หมายถึง ทรัพย์สินหรือประโยชน์ สวนบุคคลหรือส่วนรวม อื่นใด ที่เสนอว่าจะให้ สัญญาว่าจะให้ มอบให้หรือการยอมรับ การให้ หรือการร้องขอสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อันส่งผลการตัดสินใจอย่างใดอย่างหนึ่งในลักษณะจงใจให้กระทำการหรือไม่กระทำการที่ขัดต่อหน้าที่ความรับผิดชอบ

ทรัพย์สิน หมายถึง สิ่งที่มีมูลค่าที่มีตัวตน ได้แก่ เงินสด เช็ค ตราสารหนี้ ตราสารทุน ยานพาหนะ สินค้า เครื่องจักร อาคาร ที่ดิน เป็นต้น

ประโยชน์อื่นใด หมายถึง สิ่งที่มีมูลค่าไม่มีตัวตน ได้แก่ การลดราคา การรับความบันเทิง การรับ

บริการ การรับการฝากอบรม สัมปทาน คานิยม สัญญาเช่า หรือสิ่งอื่นใดในลักษณะเดียวกัน

ความขัดแย้งทางผลประโยชน์ หมายถึง การขัดแย้งแห่งผลประโยชน์ส่วนตัวกับผลประโยชน์ขององค์การบริหารสวนตำบลท้องถิ่น ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม เป็นสถานการณ์ที่ผู้บริหาร เจาหนาที่ มีบทบาทหรือความสัมพันธ์ที่มีวัตถุประสงค์หรือผลประโยชน์ขัดแย้งกับบทบาทหน้าที่ในองค์การบริหารสวนตำบล ทำให้การปฏิบัติงานของผู้บริหาร เจาหนาที่นั้นขาดความเป็นกลาง ความขัดแย้งอาจเกิดขึ้นจากผลประโยชน์ส่วนตัว ไม่สอดคล้องกับผลประโยชน์ขององค์การบริหารสวนตำบล จึงทำให้ผู้บริหาร หรือเจาหนาที่นั้นต้องอยู่ในสภาวะการณ์ที่ต้องเลือกอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งอาจไม่ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์การบริหารสวนตำบล และอาจนำไปสู่การทุจริตและประพฤติมิชอบ

การยกยอกทรัพย์สิน หมายถึง พฤติกรรมมิชอบที่กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อครอบครองหรือใช้ประโยชน์จากทรัพย์สินขององค์การบริหารสวนตำบลอย่างไม่ถูกต้อง เป็นเหตุให้องค์กรสูญเสียทรัพย์สิน โอกาส หรือประโยชน์อื่นใด โดยมีเจตนาที่จะหาประโยชน์ส่วนตัวและผู้อื่น

การทุจริตในการรายงาน หมายถึง การปรับปรุงแก้ไขรายงานต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นรายงานการเงิน และรายงานที่ไม่ใช่การเงิน เพื่อปิดบังการยกยอกทรัพย์สิน บิดเบือนหรือปิดบังข้อมูล หรือการกระทำที่ไม่เหมาะสม หรือเพื่อหาประโยชน์ต่อตนเอง และผู้อื่น ซึ่งส่งผลให้รายงานนั้นขาดความถูกต้อง ครบถ้วน และเชื่อถือได้

แนวทางปฏิบัติในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต (Fraud Risk-Assessments : FRAs)

ตามที่องค์การบริหารสวนตำบลท้องถิ่น ได้จัดให้มีระบบการควบคุมภายใน โดยกำหนดให้ทุกส่วนราชการในองค์การบริหารสวนตำบลท้องถิ่น ประเมินการควบคุมภายในหน่วยงานตนเอง เพื่อสำรวจกิจกรรม ขั้นตอนในการปฏิบัติงานที่มีโอกาสที่อาจเกิดการทุจริต โดยครอบคลุมทุกกิจกรรม ทุกขั้นตอนในการปฏิบัติ เช่น การบริหารงาน การปฏิบัติงาน งานบัญชี งานการเงิน งานบริหารทรัพยากรบุคคล งานพัสดุ เป็นต้น และภายหลังการประเมินการควบคุมภายในด้วยตนเองแล้ว กรณีผลที่ได้จากการประเมินพบว่า กิจกรรม ขั้นตอนการปฏิบัติงาน มีความเสี่ยงที่อาจเกิดการทุจริตที่มีค่าความเสี่ยงอยู่ในระดับที่องค์กรไม่สามารถยอมรับได้ หน่วยงานจะต้องดำเนินการพัฒนาหรือปรับปรุงมาตรการควบคุมเพิ่มเติม เพื่อลดโอกาสเกิดผลกระทบจากความเสี่ยงที่มีอยู่ ในระดับที่องค์กรยอมรับได้ รวมถึงการติดตามประเมินผล และการรายงานตามระยะเวลาที่กำหนดอย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้ การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประกอบด้วย ๕ ขั้นตอนหลัก ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ การกำหนดเกณฑ์การวัดค่าความเสี่ยงในด้านผลกระทบ (Impact) และโอกาสที่จะเกิด (Likelihood) เพื่อใช้ในการประเมินค่าความเสี่ยง (ภาคผนวก ก) และกำหนดระดับความเสี่ยงการทุจริตที่องค์กรยอมรับได้ (Risk Appetite) เพื่อใช้ในการจัดลำดับความสำคัญในการจัดการความเสี่ยงการทุจริต (ภาคผนวก ข)

ขั้นตอนที่ ๒ การระบุความเสี่ยงการทุจริตหรือเหตุการณ์ที่มีโอกาสเกิดการทุจริต และการประเมินความเสี่ยงการทุจริต โดยพิจารณาจากโอกาสและผลกระทบเพื่อให้ทราบค่าความเสี่ยงก่อนที่จะมีการควบคุม (Inherent Risk)

ขั้นตอนที่ ๓ การระบุการควบคุมที่มีอยู่ในปัจจุบัน (Existing Control) และการพิจารณาความเพียงพอของการควบคุมที่กำหนดไว้ การวิเคราะห์ความรุนแรง และการประเมินความเสี่ยงการทุจริต โดย

พิจารณาจากโอกาสและผลกระทบเพื่อให้ทราบความเสี่ยงที่มีอยู่หลังจากมีการควบคุม (Residual Risk)

ขั้นตอนที่ ๔ การพัฒนาหรือปรับปรุงมาตรการควบคุมเพิ่มเติม หรือจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง การทุจริตเพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยงลงให้อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้

ขั้นตอนที่ ๕ การติดตามประเมินผลมาตรการควบคุมที่มีอยู่และมาตรการควบคุมที่ได้จัดทำเพิ่มเติม โดยจัดให้มีการรายงานต่อผู้บริหาร หรือคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง ตามรอบระยะเวลาที่กำหนด

รายงานผลการประเมินความเสี่ยงการทุจริต (Fraud Risk-Assessments Report)

ความเสี่ยง การ ทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยงการ ทุจริตที่ อาจเกิดขึ้น	การวิเคราะห์ความเสี่ยง ก่อน มี การควบคุม			มาตรการควบคุม ที่มีอยู่ (ตารางที่ ๑)	การ ประเมินผล การควบคุม (เพียงพอ/ ไม่ เพียงพอ)	การวิเคราะห์ความเสี่ยง หลัง การควบคุม			การปรับปรุงการควบคุม
		โอกาส	ผลกระทบ	คาความ เสี่ยง			โอกาส	ผลกระทบ	คาความ เสี่ยง	
๑.การทุจริตคอร์รัปชัน										
๑.๑ผลประโยชน์ ชนทับ ซ้อน	การถือครองทรัพย์สินใน กิจการใดกิจการหนึ่งของผู้ บริหาร เจ้าหน้าที่	๓ (L๒)	๓ (I๓)	๙ (ปาน กลาง)	มาตรการป้องกัน FP๑-๖,FP๑๐-๑๔ มาตรการคนหา/ ตรวจจับ FD๒-๔ มาตรการ ตอบสนอง FR๑-๖	เพียงพอ	๒ (L๒)	๑ (I๓)	๒ (ต่ำ)	จากการประเมินคาความ เสี่ยงหลังการควบคุม อยู่ใน ระดับที่ยอมรับได้ ความเสี่ยง ในระดับนี้ถือได้ความีการจัด
๑.๒ การรับ/ ให้ สินบน	การรับหรือให้ของขวัญหรือ ของ กำนันที่เกินความเหมาะสม เพื่อ จูงใจให้กระทำการใดสิ่งหนึ่ง	๓ (L๒)	๓ (I๓)	๙ (ปาน กลาง)		เพียงพอ	๓ (L๒)	๑ (I๑)	๓ (ต่ำ)	วางระบบการควบคุมได้อย่าง มีประสิทธิภาพและ ประสิทธิผลสอดคล้องและ ครอบคลุมสาเหตุของความ เสี่ยง รองรับผลกระทบที่
๑.๓ การขมขู่/ เรียกรับ ผลประโยชน์	การเรียกรับหรือรับผลประโยชน์ ใดๆไม่ว่าจะเป็นเงินสดหรือสิ่ง อื่นที่มีค่างจากผู้มาติดต อราชการ	๓ (L๒)	๓ (I๓)	๙ (ปาน กลาง)		เพียงพอ	๒ (L๒)	๑ (I๑)	๒ (ต่ำ)	อาจเกิดขึ้นได้อย่างเพียงพอ และเหมาะสม

รายงานผลการประเมินความเสี่ยงการทุจริต (Fraud Risk-Assessments Report)

ความเสี่ยง การ ทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต ที่ อาจเกิดขึ้น	การวิเคราะห์ความเสี่ยง ก่อน มี การควบคุม			มาตรการควบคุม ที่มีอยู่ (ตารางที่ ๑)	การ ประเมินผล การควบคุม (เพียงพอ/ ไม่ เพียงพอ)	การวิเคราะห์ความเสี่ยง หลัง การควบคุม			การปรับปรุงการควบคุม
		โอกาส	ผลกระทบ	ความเสี่ยง			โอกาส	ผลกระทบ	ความเสี่ยง	
๒.การทุจริตการยกยอกทรัพย์สิน										
๒.๑ การ แสวงหา ผลประโยชน์ จากการรู้ อมูล ภายใน	การนำข้อมูล ไปใช้เพื่อแสวงหา ผลประโยชน์แกตนเอง หรือ นำไปเผยแพร่ให้บุคคลอื่น ภายนอก	๓ (L๒)	๓ (I๔)	๔ (ปาน กลาง)	มาตรการป้องกัน FP๑-๑๒,FP๑๔ มาตรการค้นหา/ ตรวจจับ FD๒-๔ มาตรการ ตอบสนอง FR๑-๖	เพียงพอ	๓ (L๒)	๑ (I๔)	๓ (ต่ำ)	จากการประเมินความเสี่ยง หลังการควบคุม อยู่ในระดับ ที่ยอมรับได้ ความเสี่ยงใน ระดับนี้ถือได้ว่ามีการจัดวาง ระบบการควบคุมได้อย่างมี ประสิทธิภาพและประสิทธิผล
๒.๒ การใช้ ทรัพย์สิน ของ องค์กรเพื่อ ประโยชน์ ส่วนตัว	พนักงานนำทรัพย์สินขององค์ การบริหารสวนตำบลไปใช้เพื่อ ประโยชน์ตนเองและพวกพ้อง	๓ (L๒)	๓ (I๒)	๖ (ปาน กลาง)		มาตรการป องกัน FP๑- ๖,FP๑๐- ๑๔	๒ (L๒)	๑ (I๒)	๒ (ต่ำ)	สอดคล้องและครอบคลุม สาเหตุของความเสี่ยง รองรับ ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นได้ อย่างเพียงพอและเหมาะสม

						มาตรการค นหา/ ตรวจจับ FD๒-๔ มาตรการ ตอบสนอง FR๑-๖ เพียงพอ				
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

รายงานผลการประเมินความเสี่ยงการทุจริต (Fraud Risk-Assessments Report)

ความเสี่ยง การ ทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต ที่ อาจเกิดขึ้น	การวิเคราะห์ความเสี่ยง ก่อน มี การควบคุม			มาตรการควบคุม ที่มีอยู่ (ตารางที่ ๑)	การ ประเมินผล การควบคุม (เพียงพอ/ ไม่ เพียงพอ)	การวิเคราะห์ความเสี่ยง หลัง การควบคุม			การปรับปรุงการควบคุม
		โอกาส	ผลกระทบ	ความเสี่ยง			โอกาส	ผลกระทบ	ความเสี่ยง	
๓.การทุจริตในการรายงาน										
๓.๑ การ ปรับปรุงแก้ไข หรือ ปิดเบียน รายงาน ทางการเงิน	รายงานทางการเงินที่ไม่โปร่งใส บันทึกรายรับปลอม ปกปิด รายจ่าย ฯลฯ	๓ (L๒)	๓ (I๓)	๙ (ปาน กลาง)	มาตรการป้องกัน FP๑-๖,FP๑๔-๑๕ มาตรการค้นหา/ ตรวจจับ FD๒-๖ มาตรการ ตอบสนอง FR๑-๒,FR๕-๖	เพียงพอ	๒ (L๒)	๑ (I๓)	๒ (ต่ำ)	จากการประเมินความเสี่ยง หลังการควบคุม อยู่ในระดับ ที่ยอมรับได้ ความเสี่ยงใน ระดับนี้ถือได้ว่าเป็นการจัดวาง ระบบการควบคุมได้อย่าง มีประสิทธิภาพและ ประสิทธิผล สอดคล้องและ ครอบคลุมสาเหตุของความ เสี่ยง รองรับผลกระทบที่ อาจเกิดขึ้นได้อย่างเพียงพอ และเหมาะสม
	เจตนาเปิดเผยข้อมูลสารสนเทศ ทางการเงินที่ไม่ตรงต่อความเป นจริง ขาดความครบถ้วนและ ทันเวลา	๓ (L๒)	๓ (I๑)	๙ (ปาน กลาง)		เพียงพอ	๒ (L๒)	๑ (I๑)	๒ (ต่ำ)	ความเสี่ยง รองรับผลกระทบที่ อาจเกิดขึ้นได้อย่างเพียงพอ และเหมาะสม

๓.๒ การ รายงาน ทางการ บริหารที่ไม่ โปร่งใส	การตบแต่งข้อมูลผลการ ดำเนินงานหรือผลการ ปฏิบัติงานให้เป็นไปตามผลลัพธ์ ที่ต้องการ	๓ (L๒)	๓ (I๓)	๖ (ปาน กลาง)	มาตรการป้องกัน FP๑-๖,FP๑๒-๑๔ มาตรการค้นหา/ ตรวจจับ FD๒-๔ มาตรการ	เพียงพอ	๒ (L๒)	๑ (I๓)	๒ (ต่ำ)	
	เจตนาเปิดเผยข้อมูลสารสนเทศ ทางการเงินที่ไม่ตรงต่อความเป นจริง ขาดความครบถ้วนและ ทันเวลา	๓ (L๒)	๓ (I๑)	๙ (ปาน กลาง)	ตอบสนอง FR๑-๒,FR๕-๖	เพียงพอ	๒ (L๒)	๑ (I๑)	๒ (ต่ำ)	

ตารางที่ ๑ แสดงความสัมพันธ์ของมาตรการควบคุมที่มีอยู่ (Existing Control) และความเสี่ยงการทุจริต (Fraud Risk)

ลำดับ	มาตรการการควบคุมที่มีอยู่	ทุจริตคอร์รัปชัน			ทุจริตจากการฉ้อโกงทรัพย์สิน		ทุจริตในการรายงาน	
		ผลประโยชน์ ทับซ้อน	การรับ/ให้ สินบน	การข่มขู่/ เรียกรับ ผลประโยชน์	การแสวงหา ผลประโยชน์ จากการรู้ข้อมูล ภายใน	การใช้ ทรัพย์สินของ องค์กรเพื่อ ประโยชน์ ส่วนตัว	การปรับปรุง แก้ไขหรือ บิดเบือน รายงาน ทางการเงิน	การรายงาน ทางการ บริหารที่ไม่ โปร่งใส
มาตรการเชิงป้องกันการทุจริต (Fraud Prevention FP)								
FD๑	ประกาศเจตจำนงสุจริตในการบริหารงาน	/	/	/	/	/	/	/
FD๒	จรรยาบรรณผู้บริหาร เจ้าหน้าที่	/	/	/	/	/	/	/
FD๓	นโยบาย การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี ต่อต้าน ทุจริต	/	/	/	/	/	/	/
FD๔	นโยบายป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์	/	/	/	/			
FD๕	นโยบายการบริหารความเสี่ยงการปฏิบัติงาน	/	/	/	/	/	/	/
FD๖	ควบคุมภายใน	/	/	/	/	/	/	/
FD๗	แนวปฏิบัติความปลอดภัยสารสนเทศ				/			
FD๘	แนวปฏิบัติการจัดการชั้นความลับ				/			
FD๙	แนวปฏิบัติการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล				/			
FD๑๐	ขั้นตอนการปฏิบัติจัดซื้อจัดจ้าง	/	/	/	/			/
FD๑๑	มาตรฐานการรายงานการเงิน						/	

ตารางที่ ๑ แสดงความสัมพันธ์ของมาตรการควบคุมที่มีอยู่ (Existing Control) และความเสียหายการทุจริต (Fraud Risk)

ลำดับ	มาตรการการควบคุมที่มีอยู่	ทุจริตคอร์รัปชัน			ทุจริตจากการยักยอกทรัพย์สิน		ทุจริตในการรายงาน	
		ผลประโยชน์ ทับซ้อน	การรับ/ให้ สินบน	การข่มขู่/ เรียกรับ ผลประโยชน์	การแสวงหา ผลประโยชน์ จากการรู้ข้อมูล ภายใน	การใช้ ทรัพย์สินของ องค์กรเพื่อ ประโยชน์ ส่วนตัว	การปรับปรุง แก้ไขหรือ บิดเบือน รายงาน ทางการเงิน	การรายงาน ทางการ บริหารที่ไม่ โปร่งใส
มาตรการเชิงคนหา/ตรวจจับการทุจริต								
FD๑	-ตรวจนับทรัพย์สิน -การปฏิบัติเมื่อทรัพย์สินสูญหายหรือกรณีลักทรัพย์					/		
FD๒	แนวปฏิบัติการบริหารความเสี่ยงดานปฏิบัติการ -การติดตามการรายงานเหตุการณ์หรือความเสียหาย ที่เกิด จากการปฏิบัติงาน	/	/	/	/	/	/	/
FD๓	แนวปฏิบัติการควบคุมภายใน -การประเมินการควบคุมภายใน	/	/	/	/	/	/	/
FD๔	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน การวางแผนและปฏิบัติงาน ตรวจสอบ	/	/	/	/	/	/	/
FD๕	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน การจ่ายเงิน รับเงิน					/	/	
FD๖	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน การจัดทำงบการเงิน						/	

มาตรการตอบสนองต่อการทุจริต								
FD๑	ช่องทางการแจ้งเบาะแสการทุจริต -สายด่วนสำหรับแจ้งเบาะแสด -ระบบรับเรื่องร้องเรียนการทุจริต	/	/	/	/	/	/	/
FD๒	ช่องทางการรายงานการทุจริต	/	/	/	/	/	/	/
FD๓	แนวปฏิบัติและขั้นตอนการปฏิบัติการรายงานการ ทุจริต	/	/	/	/			
FD๔	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน การจัดการข้อร้องเรียนผู้รับ บริการ	/	/	/	/			
FD๕	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน การสอบสวนทางวินัย การ ลงโทษ	/	/	/	/	/	/	/
FD๖	คู่มือการปฏิบัติงาน วินัยและโทษทางวินัย	/	/	/	/	/	/	/

ภาคผนวก ก เกณฑ์การประเมินความเสี่ยง

เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงด้านโอกาสเกิด

เป็นเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นเพื่อใช้สำหรับพิจารณาระดับของโอกาสหรือความเป็นไปได้ที่เหตุการณ์ ความเสี่ยงหนึ่ง ๆ จะเกิดขึ้นจริง โดยจะต้องคำนึงถึงสภาพแวดล้อมจากปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกที่มี อิทธิพลต่อความเสี่ยง มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ ๒ เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงด้านโอกาสเกิด

เกณฑ์ โอกาสเกิด	เกิดขึ้นน้อยมาก (๑)	เกิดขึ้นน้อย (๒)	เกิดขึ้นปาน กลาง (๓)	เกิดขึ้นสูง (๔)	เกิดขึ้นสูงมาก (๕)
L๑ ปริมาณของ โอกาสที่จะเกิด (รอยละ)	น้อยกวารอยละ ๑๐	อยู่ระหว่างรอย ละ ๑๐-๒๕	อยู่ระหว่างรอย ละ ๒๖-๕๐	อยู่ระหว่าง รอยละ ๕๑- ๗๕	มากกว่ารอย ละ ๗๕
L๒ โอกาสเกิด เหตุการณ์กระทำ ผิด	เกิดขึ้นยากมาก แม้ไม่มีมาตรการ ควบคุม	เกิดขึ้นยาก เนื่องจากมี มาตรการ ควบคุมที่ เพียงพอ	มีโอกาสดเกิด เนื่องจาก มาตรการ ควบคุมขาดการ นำไปปฏิบัติ อย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่อง	มีโอกาสดเกิด มากเนื่องจาก มาตรการที่มี อยู่มี ข้อบกพร่อง หรือจุดอ่อนที่ เป็นช่องโหว่ให้ เกิดความเสี่ยง	เกิดขึ้นง่าย มากเนื่องจาก ไม่มีมาตรการ ควบคุม
L๓ สถานะของ เหตุการณ์ที่ เกิดขึ้น จริง	สาเหตุที่แท้จริง ของเหตุการณ์ ได้จัดให้มี มาตรการเชิง ป้องกันเพื่อลด โอกาสที่จะเกิดซ้ำ	สาเหตุที่แท้จริง ของเหตุการณ์ อยู่ระหว่าง จัดทำมาตรการ เชิงป้องกัน	เหตุการณ์ที่เกิด สามารถจัดการ แก้ไขได้แล้ว เฝ้าติดตามอย่าง ใกล้ชิด	เหตุการณ์ที่ เกิดอยู่ระหว่าง การจัดการ แก้ไข	เหตุการณ์ที่ เกิดได้ถูก รายงานและ ปัจจุบันอยู่ ระหว่างการ ตรวจสอบจาก หน่วยงานที่ กำกับดูแล

เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงด้านผลกระทบ (Impact Assessment Criteria)

กำหนดขึ้นเพื่อใช้สำหรับพิจารณา ระดับความเสียหายหรือความรุนแรงที่อาจเกิดขึ้น เมื่อความเสียหายที่ระบุไว้เกิดขึ้นจริง โดยการประเมินผลกระทบของความเสียหาย สามารถประเมินเป็นมูลค่าความเสียหาย (ด้านการเงิน) เพื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดวาระดับผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อองค์กรในภาพรวมอยู่ในระดับใดกรณีที่มีการประเมินผลกระทบของความเสียหายไม่สามารถประเมินเป็นมูลค่าความเสียหายได้ ผู้ประเมินสามารถพิจารณาเกณฑ์การประเมินผลกระทบในด้านอื่น ๆ เช่น

ตารางที่ ๓ เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงด้านผลกระทบ (Impact Assessment Criteria)

เกณฑ์ โอกาสเกิด	เกิดขึ้นน้อยมาก (๑)	เกิดขึ้นน้อย (๒)	เกิดขึ้นปาน กลาง (๓)	เกิดขึ้นสูง (๔)	เกิดขึ้นสูงมาก (๕)
๑๑: ด้านชื่อเสียง และภาพลักษณ์	มีการกระจายข่าว ในบริเวณท้องถิ่น	มีการกระจายข่าว บริเวณท้องถิ่นเป นเวลา ๑ วัน ซึ่ง อาจส่งผลกระทบต ่องค์กร	มีการกระจายข าวทั่วประเทศผ านสื่อต่าง ๆ อย างรวดเร็วเป นเวลา ๑ วัน ซึ่ง อาจส่งผลกระทบ เชิงลบต่อชื่อ เสียงขององค์กร	มีการกระจายข าวทั่วประเทศ ผ่านสื่อต่าง ๆ อย่างรวดเร็วเป นเวลา ๒ วัน ติดต่อกัน ซึ่ง อาจส่งผลกระทบ เชิงลบต่อชื่อ เสียงขององค์กร	มีการกระจายข่าว ทั่วประเทศผ านสื่อต่าง ๆ อย างรวดเร็วเป นเวลา มากกว่า ๒ วัน ติดต่อกัน หรือ เผยแพร่ตามสื่อต างประเทศ ซึ่ง อาจส่งผลกระทบ เชิงลบต่อชื่อเสียง องค์กร
๑๓: ด้านกฎหมาย ระเบียบ และ ข้อบังคับที่ เกี่ยวข้อง	มีการละเมิด/ไม่ ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ เล็กน้อย แต่สามารถ แก้ไขได้รวดเร็ว	มีการละเมิดกฎ หมายระเบียบข อบังคับ แต่สามารถ แก้ไขเองภายใน องค์กร ได้โดยไม ส่งผลกระทบถึง ภาพลักษณ์ชื่อเสียง ขององค์กร	มีการละเมิด กฎหมาย ระเบียบข้อบ ังคับรุนแรงโดย กระทบถึงภาพ ลักษณ์ชื่อเสียง ขององค์กร และ/หรือองค กรมีโอกา สที่ องคกร จะถูก เรียกรองค าเสียหาย / เปรียบเทียบ	มีการฟ้องร้อง ดำเนินคดี ทาง กฎหมายหรือ เรียกรองค าเสียหาย / เปรียบเทียบ ปรับ	มีการฟ้องร้อง ดำเนินคดี ทาง กฎหมายหรือ เรียกรองค าเสียหาย / เปรียบเทียบปรับ และถูกสั่งให้ระงับ การทำธุรกรรม ใดๆ

			ปรับ/ฟองร้อง ดำเนินคดี		
14: ด้านผู้รับ บริการ	การให้บริการแก่ ผู้รับบริการ สามารถ ดำเนินการได้ ตามปกติ	เกิดข้อร้องเรียน จาก ผู้รับบริการแต่แก้ไข และชี้แจง ขอבקพรองได้ รวดเร็ว	เกิดข้อร้องเรียน จาก ผู้รับบริการ และไม่ สามารถหาข อสรูปจาก ขอבקพรองได้ ตาม ระยะเวลาที่ กำหนด และเริ่มส่งผล กระทบต่อ ความสัมพันธ์ ผู้รับบริการ	ผู้รับบริการขาด ความ เชื่อมั่นในการใช้ บริการ หรือสูญเสียลูกค้า อย่าง มีนัยสำคัญ	ผู้รับบริการขาด ความ เชื่อมั่น และ/หรือ ขอ ยกเลิกใช้บริการ ของ องค์กรซึ่ง ส่งผล กระทบ รายงานต่อองค์กร

ภาคผนวก ข แผนภาพความเสี่ยงและระดับความเสี่ยงการทุจริตที่ยอมรับได้
ตารางที่ ๔ แผนภาพความเสี่ยง (Risk Map)

ตารางการประเมินความเสี่ยงรวม (Risk Matrix)			ระดับโอกาสเกิด				
			เกิดขึ้น น้อยมาก	เกิดขึ้น น้อย	เกิดขึ้น ปานกลาง	เกิดขึ้นสูง	เกิดขึ้นสูง มาก
			๑	๒	๓	๔	๕
ระดับผลกระทบ	สูงมาก	๕	๕	๑๐	๑๕	๒๐	๒๕
	สูง	๔	๔	๘	๑๒	๑๖	๒๐
	ปานกลาง	๓	๓	๖	๙	๑๒	๑๕
	ต่ำ	๒	๒	๔	๖	๘	๑๐
	ไม่มีนัยสำคัญ	๑	๑	๒	๓	๔	๕

ตาราง ๕ ระดับความเสี่ยงการทุจริตที่ยอมรับได้ (Risk Appetite)

การระดับความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	ความหมาย
๒๐-๒๕ คะแนน	สูงมาก (Extreme)	เป็นระดับความเสี่ยงที่องค์กรไม่สามารถยอมรับได้ และต้องมีแนวทางการควบคุม/ลดความเสี่ยง และอาจจำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนทรัพยากรที่เพียงพอ เพื่อจัดทำมาตรการจัดการความเสี่ยงให้ทันตามเวলাกำหนด ทั้งนี้ หากองค์กรคาดการณ์ได้ว่าความเสี่ยงนี้อาจไม่สามารถจัดการได้เอง อาจตัดสินใจขายโอน แบงปนความเสี่ยงบางส่วน ไปยังบุคคลหรือสวนอื่นช่วยรับผิดชอบ
๑๐-๑๙ คะแนน	สูง (High)	เป็นระดับความเสี่ยงที่องค์กรไม่สามารถยอมรับได้ และต้องมีแนวทางควบคุม ลดความเสี่ยง พัฒนา ปรับปรุงการจัดการความเสี่ยงให้มีประสิทธิภาพเพียงพอ เหมาะสม เพื่อให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
๔-๙ คะแนน	ปานกลาง (Medium)	เป็นความเสี่ยงที่องค์กรไม่สามารถยอมรับได้ อาจมีมาตรการจัดการความเสี่ยงที่ไม่เหมาะสมเพียงพอ หรือเกิดจุดอ่อน ขอบกพร่องบางสวนของการควบคุมที่มีอยู่ จึงต้องมีการติดตามเฝ้าระวังและการรายงานอย่างใกล้ชิด หรือต้องจัดทำมาตรการกิจกรรมการควบคุมเพิ่มเติม เพื่อลดระดับความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
๑-๓ คะแนน	ต่ำ (Low)	เป็นระดับความเสี่ยงที่องค์กรสามารถยอมรับได้หรือยอมรับความเสี่ยงภายใต้การควบคุมที่มีอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งความเสี่ยงในระดับนี้ถือได้ว่ามีการจัดวางระบบการควบคุมภายในได้อย่างมีประสิทธิภาพ เตรียมพร้อมรับมือต่อผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นอย่างเพียงพอและเหมาะสม